

- ▶ **Årsmøde klinisk ernæring fredag 5. maj 2017**
- ▶ **Temadag om fødevareallergi fredag 24. februar 2017**
- ▶ **Gut-liver axis initiativmøde 5. april 2017**

Temadag om fødevareallergier

DSKE afholder fredag 24. februar 2017 kl. 9-15 temadag om fødevareallergi og anafylaksi, på Odense Universitetshospital. Deltagelse er gratis for DSKE-medlemmer, mens øvrige kan deltage for 450 kr. Program og tilmelding via www.dske.dk.

Årsmøde klinisk ernæring 5. maj

For 26. gang i alt og for 13. gang i Aarhus afholdes årsmøde i klinisk ernæring. Det sker på Hotel Marselis i Aarhus, fredag 5. maj 2017 kl 9-17. På årsmødet præsenteres dansk og international forskning og viden om klinisk ernæring, og der er rig mulighed for at møde kolleger, forskere, samarbejdspartere og sponsorer. Blandt foredragene er:

- **Tarm-mikrobiom og ernæring**
(Kristian Hallundbæk Mikkelsen, Gentofte)
- **Proteinbehov og muskelaktivitet**
(Lars Holm, Københavns Universitet)
- **Acute intestinal failure**
(Simon Lal, Manchester, UK)
- **Evidence in clinical nutrition**
(Christine Baldwin, London, UK)

Deltagelse koster 550 kr. Program og link til tilmelding findes på www.dske.dk under Arrangementer.

Legater og priser

Tre **rejselgater** på hver 5.000 kr uddeles af DSKE til ESPEN kongressen i Haag, Holland, 9-12. september 2017. Se opslag og information om ansøgningsprocedure på www.dske.dk under Legater. Ansøgningsfrist 12. juni 2017.

Jens Kondrup Prisen blev indstiftet i 2015 og uddelt første gang i 2016. Prisen kan uddeles igen i 2017 ved årsmødet i klinisk ernæring. Jens Kondrup Prisen er på 10.000 kr og tildeles et medlem af DSKE, der har gjort en forskel inden for behandling af sygdomsrelateret underernæring. Se nærmere om muligheder for indstilling på www.dske.dk. Fristen for indstilling er 31. januar 2017.

Gut-liver axis initiativmøde 5. april

Tarm og lever taler sammen – nu forstår vi lidt mere af, hvordan. DSKE holder initiativmøde på Rigshospitalet onsdag 5. April 2017 kl. 16-19, med titlen: *Gut-liver axis: a possible link in the development of obesity and non-alcoholic fatty liver disease (NAFLD), Intestinal Failure Associated Liver Disease (IFALD) and Cholestatic Liver Disease*. Endelige aftaler med foredragsholdere er på vej på plads – følg med på www.dske.dk.

Ernæring, fysisk aktivitet og muskler

Tirsdag 13. december 2016 afholdt DSKE initiativmøde med denne titel. Blandt foredragsholderne var Aino Legaard Andersen, Josephine Gade Bang-Pedersen og Luc van Loon, Maastricht, Holland. Program og præsentationer kan ses på www.dske.dk.

NKR i geriatrien

National Klinisk Retningslinje "Ernærings- og træningsindsatser til ældre med geriatriske problemstillinger" udkom fra Sundhedsstyrelsen 21. december 2016. Udpeget af DSKE deltog Anne Marie Beck og Sussi Friis Buhl som medlemmer af arbejdsgruppen. Retningslinjen kan findes på www.sst.dk ved at søge på NKR ernæring, eller på linket <https://www.sst.dk/da/udgivelser/2016/nkr-aeldre-med-funktionsnedsaettelser>.

Forum For Underernæring og ONCA

DSKE fortsætter arbejdet i FFU. FFU inviterer til **Debatmøde om underernæring** 10. februar 2017 09:00-13:30 på Axelborg, Axeltorv 3, 1609 København V. **Ældreminister Thyra Frank vil give sit bud på den politiske indsats mod underernæring.** Status på politik og konkrete tiltag iværksat i regioner og kommuner for at bekæmpe underernæring drøftes. Tilmelding sker til sekretariatet for FFU v/chefkonsulent Susanne Kofoed på mail sko@lf.dk eller tlf. 33 39 42 64, senest 30.01. Vores repræsentant i FFU, Jens Kondrup, og Jørgen Wiis deltog for 3. gang i årsmødet i ENHA-kampagnen Optimal Nutritional Care for All i Madrid i november

2016. 33 millioner europæere er i risiko for sygdomsrelateret underernæring. Repræsentanter fra mange af vores ESPEN søsterorganisationer mødtes til dialog og inspiration med sundhedspolitikere, patienter og deres organisationer, ernæringsforskere, pressestrateger og ernæringsindustrien. Læs om ENHA/ONCA: <http://www.european-nutrition.org/>

Konference om syge og gamle

Aalborg Universitet afholder konferencen "Underernæring blandt syge og gamle - Nordjylland på vej med bedre evidensgrundlag og integrerede strategier" afholdes 31. januar 2017 i Aalborg, på Utzon Center, Slotspladsen 4, 9000 Aalborg. Målgruppen er beslutningstagere og fagprofessionelle fra sundheds- og plejesektoren i Regionen og kommuner.

Underernæring blandt syge og gamle er i stigende grad kommet på den politiske dagsorden de seneste år. Samfundsøkonomisk er det en stor belastning af sundheds- og plejesystemet, og omkostningerne for de berørte er store i forhold til forringet sundhed og forringet livskvalitet. Traditionelt falder dette område mellem region og kommune, der har henholdsvis ansvaret for sygehuse og plejesektoren herunder madservice og maden på plejehjem. Dertil kommer at strategier kræver opbakning og aktiv involvering fra en lang række parter og professioner i sundheds- og plejesektoren samt i regioner og kommuner. Og endelig er sektoren helt afhængig af, at strategierne udvikles med baggrund i den stigende evidens og forskning, der er begyndt at komme på området. Denne konference ser nærmere på, hvordan forskningsagendaen kan styrkes, og hvordan samarbejdet om integrerede strategier kan styrkes. Endelig ser den på, hvad kommuner, universitet og Region Nordjylland gør på området. Hvor langt er vi med det digitale ernæringsforløb? Og hvordan kan det komme kommuner og regioner til gode, gavne den lokale fødevarøkonomi og i sidste ende de borgere der er helt afhængig af god mad i det offentlige.

Se mere på www.dske.dk eller www.capfoods.aau.dk.

Videreuddannelse i enteral ernæring

Nutricias uddannelseslegat inden for enteral ernæring uddeles en gang årligt ved årsmødet i klinisk ernæring. Vi bringer i nyhedsbrevene tilbagemelding fra tidligere legatmodtagere. I 2013 modtog Kia Halschou-Jensen legatet og skriver:

I 2013 modtog jeg Nutricia Uddannelseslegat. Det gjorde det muligt for mig at besøge hospitalsafdelinger i forskellige lande. Mit fokus var at få indsigt i de praktiske arbejdsopgaver mht. ernæringsterapi og især monitoreringen af ernæringsindsatsen hos indlagte patienter. På min rundtur besøgte jeg afdelinger i Rom og Göteborg.

I **Rom** besøgte jeg Universitetshospitalet Umberto I, hvor jeg fik lov at følge professor Alessandro Laviano og hans studerende i 3 dage. Dagene startede altid med et besøg på intensiv afdeling. Her var den primære ernæ-

ring, parenteral ernæring. For at monitorere ernæringsindsatsen blev de sidste blodprøvesvar tjekket ved hvert besøg. Hvis muligt blev patienterne vejlet ugentligt og ellers blev de vurderet ud fra et klinisk skøn. Det var tydeligt, at forholdet til afdelingens personale var en vigtig del af dagsordenen og at for store krav i forhold til ernæring kunne skabe problemer og dermed være afgørende for om ernæringsteamet overhovedet måtte komme på afdelingen. Herefter gik turen videre til forskellige medicinske afdelinger. Her blev det tydeligt, at der er store kulturelle forskelle i mellem f.eks. Danmark og Italien når det gælder udbuddet af mad på hospitalet. Størstedelen af patienterne på disse afdelinger kunne spise selv og trods en kantine på hospitalet, var der rigtig mange patienter der kun spiste den mad de pårørende medbragte. Det var også de pårørende der stod for indkøb af ernæringsdrikke. Dette var selvfølgelig en udfordring i forhold til at iværksætte ernæringsterapi og monitorere effekten heraf. Det blev også klart, at en meget vigtig opgave udover ernæringsindsatsen var opretholdelse af et personligt og imødekommende forhold til personalet på de respektive afdelinger. Hvis det ikke lykkedes, kunne det resultere i at personalet fra Ernæringsenheden ikke længere var velkommen på afdelingen.

I **Göteborg** besøgte jeg Sahlgrenska Universitetshospital. Her fik jeg mulighed for at følge diætister fra Enheden for Klinisk Ernæring, og Mave-tarm kirurgisk afdeling. På afdelingen for tarmsvigt blev alle patienter tilset af en diætist ved første besøg. Jeg sad med en dag og fik et indblik i det praktiske arbejde med igangsættelse af ernæringsterapi og udarbejdelse af kostplaner samt vurdering af ernæringsstatus. Her var monitoreringen baseret på vægt, bioimpedans målinger og hudfoldmålinger. Vægten blev ofte fulgt op af yderligere vurderinger af ernæringsstatus. Jeg fik også mulighed for at følge to ansvarlige diætister på henholdsvis afdelingen for transplantationer og Hæmatologisk afdeling. Her var der øget fokus på selve ernæringsterapien og ikke mindst vejledning af patienterne inden udskrivelse. Der var ekstra opmærksomhed på usikkerheden ved at bruge vægten alene, og derfor var vægten oftest fulgt af blodprøver og hudfoldmålinger. Generelt erfarer jeg, at der var meget fokus på de udfordringer der er ved at bruge vægten som eneste parameter. Det var stadig det primære mål, men der blev, om end ikke systematisk, udført flere kliniske undersøgelser, vurdering af blodprøver samt kostregistreringer til at understøtte vægten.

Det har været yderst interessant og til stor gavn for mig som "skrivebordsnørd", at få et indblik i det praktiske arbejde med ernæringsterapi og dennes monitorering i både ind- og udland.

DSKE på Facebook

Husk at følge med på hjemmesiden www.dske.dk, som vi tilstræber at have opdateret. OG følg DSKE på Facebooksiden *Dansk Selskab for Klinisk Ernæring*, hvor der løbende kommer opdateringer om selskabets aktiviteter, arrangementer, legater og lignende.

Kontakt-information for bestyrelsesmedlemmer og øvrige oplysninger kan altid ses på www.dske.dk